

Karl Popper (1902 – 1994)

Biografia i pensament

Va néixer el 28 de juliol de 1902 a Viena, en aquells moments situada a l'Imperi austrohongarès però que avui en dia és la capital d'Àustria, en una família de religió jueva convertida al protestantisme. Va començar la seva carrera com aprenent ebenista, però posteriorment va estudiar filosofia a la Universitat de Viena, en la qual es va doctorar l'any 1928. L'any 1929 inicià la seva activitat docent en aquesta universitat com a professor de matemàtiques i física.

El 1937, després de la presa del poder pels partidaris d'Adolf Hitler, Popper, davant l'amenaçadora situació política, es va exiliar a Nova Zelanda, després d'intentar en va emigrar als Estats Units d'Amèrica i Gran Bretanya. Enrere va deixar a tota la seva família, incloent-hi la seva mare malalta; en total 16 familiars de Popper van ser assassinats pels Nazis.

El 1937 va acceptar una proposició de professor associat a Christchurch, on va restar durant tota la Segona Guerra Mundial. El 1945 va tornar a Europa per instal·lar-se a Londres on va exercir de professor de lògica i de metodologia de les ciències. Aquell mateix any adquirí la nacionalitat britànica.

El 1969 es va retirar de la vida acadèmica activa, passant a la categoria de professor emèrit, a pesar de la qual cosa va continuar publicant fins a la seva mort, esdevinguda el 17 de setembre de 1994 a l'East Croydon de la ciutat de Londres.

El 1989 fou guardonat amb el Premi Internacional Catalunya, en la seva primera edició i concedit per la Generalitat de Catalunya.

Popper va exposar la seva visió sobre la filosofia de la ciència en la seva obra clàssica "La Lògica de la Investigació Científica", 1934. En ella el filòsof austríac aborda el problema dels límits entre la ciència i la filosofia i es proposa la recerca d'un anomenat **criteri de demarcació** entre les mateixes que permeti, de forma tan objectiva com sigui possible, distingir les proposicions científiques d'aquelles que no ho són.

És important assenyalar que el criteri de demarcació no decideix sobre la veracitat o falsedat d'una afirmació sinó només sobre si tal afirmació ha de ser estudiada i discutida dins de la ciència o, per contra, se situa en el camp més especulatiu de la filosofia.

Popper era conscient de l'enorme progrés en el coneixement científic que es va experimentar en els segles que l'havien precedit mentre que problemes com l'existència de Déu o l'origen de la llei moral semblaven resistir-se sense remei, ja que no mostraven grans avanços des de la Grècia clàssica. Per això, la recerca d'un criteri de demarcació apareix lligada a la pregunta de quina propietat distintiva del coneixement científic ha fet possible l'avenç en el nostre enteniment de la naturalesa.

Alguns filòsofs havien buscat resposta en l'inductivisme, segons el qual quan una llei física resulta repetidament confirmada per la nostra experiència podem donar-la per certa o, almenys, assignar-li una gran probabilitat. Però tal raonament, com ja va ser

estudiat per David Hume, no pot sostenir-se en criteris estrictament lògics, ja que aquests no permeten d'extreure ("induir") una llei general ("universal") a partir d'un conjunt finit d'observacions particulars.

La sortida a aquest dilema proposada en "La Lògica de la Investigació Científica" és que el coneixement científic no avança **confirmant** noves lleis, sinó **descartant** lleis que contradiuen l'experiència. A aquest descart Popper l'anomenà falsabilitat.

D'acord amb aquesta nova interpretació la tasca del científic consisteix principalment a criticar (acte al que Popper sempre va concedir la major importància) lleis i principis de la naturalesa per a reduir així el nombre de les teories compatibles amb les observacions experimentals de les quals es disposa.

El criteri de demarcació pot definir-se llavors com la capacitat d'una proposició de ser refutada o que conté el "principi de falsabilitat". Només s'admetran com a proposicions científiques aquelles per a les quals sigui conceptualment possible un experiment o una observació que les contradiguin. Així, dintre de la ciència queden, per exemple, la teoria de la relativitat i la Mecànica Quàntica i fora d'ella el Marxisme o la Psicoanàlisi.

En el sistema de Popper es combina la racionalitat amb l'extrema importància que la crítica té en el desenvolupament del nostre coneixement. És per això que aquest sistema va ser batejat com a Racionalisme crític.

Les seves idees sobre el coneixement científic poden considerar-se com la base que sustenta la resta de les seves contribucions a la filosofia. A més a més, han gaudit d'enorme popularitat des que van ser publicades per primera vegada i, almenys entre la comunitat científica, el concepte de falsabilitat ha arrelat fortament i és comunament acceptat com un criteri vàlid per a jutjar la respectabilitat d'una teoria. Conscient d'això, i de les crítiques que van suscitar les seves teories, Popper va ampliar i va matisar el seu treball originari en edicions successives.